

OTÁZKY A ÚLOHY KE ZKOUŠCE Z ÚVODU DO TEORIE GRUP

1. OPERÁTOROVÉ GRUPY.

- 1.1.** Zaveďte pojem Ω -grupa a Ω -invariantní podgrupa. Definujte charakteristické a úplně charakteristické podgrupy a uveďte v D_{16} tři charakteristické podgrupy (a ověřte to).
- 1.2.** Vyslovte a dokažte Větu o homomorfismu a První větu o izomorfismu pro Ω -grupy. V jakém vztahu je centrum grupy G a grupa vnitřních automorfismů grupy G ? Svá tvrzení dokažte.
- 1.3.** Spočítejte centrum $Z(Q)$ grupy kvaternionů $Q = \{\pm 1, \pm i, \pm j, \pm k\}$. Rozhodněte, zda je $Z(Q)$ (a) normální, (b) charakteristická, (c) úplně charakteristická podgrupa grupy Q . Svá tvrzení odůvodněte.
- 1.4.** Vyslovte a dokažte Druhou a Třetí větu o izomorfismu pro Ω -grupy.
- 1.5.** Popište a určete počet prvků množin $\text{End}(\mathbb{Z}_3^3)$ a $\text{Aut}(\mathbb{Z}_3^3)$. Popište všechny charakteristické a úplně charakteristické podgrupy aditivní grupy \mathbb{Z}_3^3 .

2. KOMPOZIČNÍ ŘADY.

- 2.1.** Zaveďte pojmy Ω -jednoduchá grupa, subnormální Ω -řada a kompoziční Ω -řada. Spočítejte kompoziční \emptyset -řadu grupy S_n pro všechna přirozená n (tvrzení o jednoduchosti grup A_n nemusíte dokazovat).
- 2.2.** Co znamená, že jsou dvě řady Ω -izomorfní? Vyslovte a dokažte Jordan Hölderovu větu o jednoznačnosti kompozičních Ω -řad.
- 2.3.** Najděte všechny hlavní a všechny hlavní charakteristické řady cyklické grupy $\langle g \rangle$ řádu 77.
- 2.4.** Najděte všechny hlavní a všechny hlavní charakteristické řady grupy D_8 .
- 2.5.** Najděte nějakou kompoziční řadu grupy D_{40} .

3. ŘEŠITELNÉ A NILPOTENTNÍ GRUPY.

- 3.1.** Zkonstruuje horní centrální řadu grupy a ověřte korektnost konstrukce. Definujte nilpotentní grupu a rozhodněte, které z grup \mathbb{Z}_{20} , $\text{Aut}(\mathbb{Z}_{20})$, \mathbf{S}_{20} , D_{20} jsou nilpotentní. Svá tvrzení odůvodněte.
- 3.2.** Definujte řešitelnou grupu a rozhodněte, které z grup \mathbb{Z}_4 , \mathbf{S}_3 , $\text{Inn}(\mathbf{S}_4)$, D_{12} jsou řešitelné a případně určete stupeň řešitelnosti. Svá tvrzení odůvodněte.
- 3.3.** Charakterizujte řešitelnost grupy pomocí subnormálních řad a vyslovte tvrzení o vztahu nilpotentních a řešitelných grup. Tvrzení dokažte.
- 3.4.** Definujte řešitelnou a nilpotentní grupu. Uveďte aspoň tři příklady řešitelných grup, které nejsou nilpotentní.

3.5. Vyslovte a dokažte tvrzení o nilpotenci p -grup. Je každá konečná p -grupa řešitelná?

3.6. Vyslovte a dokažte tvrzení o uzavřenosti třídy nilpoteních a řešitelných p -grup na podgrupy a faktory.

4. SOUČINY GRUP

4.1. Zaveďte direktní a semidirektní součin dvou grup. Vyslovte a dokažte tvrzení o tom, kdy je grupa izomorfní semidirektnímu součinu svých podgrup.

4.2. Definujte volný součin systému grup. Co je redukované slovo? Vyslovte a dokažte univerzální vlastnost volného součinu, tj. tvrzení o existenci a jednoznačnosti homomorfismu do libovolné grupy se systémem daných homomorfismů (tvrzení o unicitě redukovaného slova nemusíte dokazovat).

4.3. Zaveďte pojem volná grupa. Vyslovte a dokažte tvrzení o existenci volných grup s danou volnou bází. Existují dvě neizomorfní volné grupy s volnou bází velikosti 2^{57} ?

4.4. Definujte semidirektní součin a popište až na izomorfismus všechny semidirektní součiny $S_3 \rtimes A_7$. Svá tvrzení odůvodněte.

4.5. Napište S_4 (až na izomorfismus) všemi možnými způsoby jako semidirektní součin $H \rtimes K$. Svá tvrzení odůvodněte.

5. SYLOWOVY PODGRUPY

5.1. Zaveďte pojem Sylowovy podgrupy a vyslovte a dokažte Sylowovy věty.

5.2. Vyslovte a dokažte charakterizaci konečných nilpotentních grup pomocí Sylowových podgrup.

5.3. Popište všechny Sylowovy podgrupy grup (a) Z_6 , (b) S_6 . Svá tvrzení odůvodněte.

5.4. Popište všechny Sylowovy podgrupy grupy $S_3 \times S_4$. Svá tvrzení odůvodněte.

5.5. Definujte pojem Sylowovy podgrupy a rozhodněte, zda grupa S_{100} obsahuje podgrupu řádu 2^{50} . Své tvrzení odůvodněte.

6. VOLNÉ GRUPY

6.1. Definujte pojem Schreierova transversála. Je-li $\varphi : F(\{x, y\}) \rightarrow S_4$ homomorfismus na S_4 určený $\varphi(x) = (12)$, $\varphi(y) = (1234)$, najděte Schreierovu transversálu podgrupy $\text{Ker } \varphi$.

6.2. Vyslovte a dokažte tvrzení o podgrupě konečného indexu konečně generované grupy.

6.3. Je-li $\varphi : F(\{x, y\}) \rightarrow S_3$ homomorfismus na S_3 určený $\varphi(x) = (12)$, $\varphi(y) = (123)$, najděte volnou bází grupy $\text{Ker } \varphi$.

6.4. Existuje ve volné grupě o dvou generátorech $F(x, y)$ normální podgrupa indexu 126? Je grupa $F(x, y)$ řešitelná? Svá tvrzení odůvodněte.

6.5. Vyslovte tvrzení o podgrupách volných grup. Existuje faktor volné grupy o dvou generátorech izomorfní grupě S_6 ? Své tvrzení odůvodněte.